

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc
Uccsa 2. Telefon 13-33. - Kiadóhivatal:
Bölcsönyvtár és jegyiroda: Aradi
Uccsa 8. Telefon 306. - Nyomda: Lőw
Útpót uccsa 19. Telefon 16-34. « « « « «

KEDD, 1927 FEBRUÁR 8

III. ÉVFOLYAM, 30. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Uri uccsa 6. Telefon 151. szám. « « « «
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Református templom-
bazar. Telefon 283. szám. « « « « «

*Irártelési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vásár- és ünnepnap 24 fillér.

Sanghai után.

A világ közönséges históriája bizonyára bővebben és komolyabban foglalkozik majd az azal az eseménnyel, amelyről a mai Európa gyér és gyanus ázsiai hírszolgálatok olyan szűkszavuan emlékeznek meg. Röviden jelentik a sárga tenger partjáról, hogy *Sanghai elesett*. Mint ahogy jelenteni szokták, hogy Rudolf főherceg influenzában megbetegedett, vagy hogy a volt német trónörökös a körülményekhez képest elég jól érzi magát. Pedig Sanghai eléste, amelyet különben már újévre esedékesnek jelzett Lloyd George, valóban a legnagyobb történelmi jelentőségű események közül való és nem lehetetlen, hogy új fejezetet fog írni Ázsia históriájába és ezzel az egyetemes emberiségébe is.

Nem egészen értjük, hogy az európai közvéleményt miért tartják olyan rejtelmes bizonytalanságban e keleti kérdés körül? Talán azt gondolják az omladozó és bomladozó mai európai világrend urai és parancsolói, hogy kínai falat lehet építeni a kontinentális érdeklődés elé, amelyen túl láthatatlanul és hallhatatlanul fognak lejátszódni azok a végtelenül fontos és jelentős tragédiák és époszok, amelyek a fehér ember világát alkonyati fénybe vonják és az európai imperiálizmusok Herkules oszlopait halomra döntögetik?

Mert mi történik a távol Keleten? Ázsia ébredése sok ezer éves álmából, mint ahogy a háboru alatt fölébredtek a letipott és kitagadott orosz milliók és mint ahogy fölébredtek az új törökök. Az ázsiai leviáthán ébredése az orosz szovjet szárnyai alatt történik. Az orosz szovjetek köztársaságáról meglehet mindenkinek a maga véleménye, de a tények azt beszélik, hogy ez a rengeteg új hatalom egyre több erővel és sikerrel munkálkodik Ázsia keletén azon, hogy a másik európai nagyhatalomnak, a brit világbirodalomnak még mindig gigászi lábai alól kirántsa az uralkodás szőnyegét. Sanghai elesett: és az angol katonák, a szárazföldi és a tengeri haderők egyre-másra menetelnek az ázsiai vizek felé. Rudyard Kipling írta meg egyik mély tárgyú versében azt a történelmi változást, amelyen Kína a mult században szinte észrevétlenül általesett. A kínai lány a palotája terraszáról álmélkodva és álmodozva nézi, mint jön egyre-másra egy hajó, két hajó, három hajó, tíz, husz, száz idegen hajó. Az idegen hajók az ugynevezett európai civilizációt hozták Kinába, a mozdulatlan maradandóság országába ezen a civilizáción pedig első sorban fenyegető ágyukat kell érteni, amelyeknek sötét torka halált okádozt, ha a kínai nem akart behódolni az új hittérítés embereinek és nem akarta elfogadni az új hit egyik magasztos és bűbajos tömjénét, az ópiumot, amely Indiában terem és arra való, hogy az angol kalmárnak nagyszerű nyeresége legyen belőle és a kínainak gyönyörű álmái legyenek tőle. Ettől az álmától sokáig nyugodtan és bátorságosan alhatott a fehér ember, aki városokat emelt a kínai városok fölébe és a városokban forrt az élet, az üzlet, az öröm és tolongott a katonaság, a szárazföldi és vízi haderő, amely a kalmároknak ultima rációját jelentette.

De az álom most véget ért, Ázsia fölébredt, a lomha és otromba test megmozdult, Ázsia lelke magához tért és most az idegen áfium ellen orvosságot keres és talál is. Lenin miszterionáriusai költögetik a kínai sárkányt, amelynek levágott fejei helyébe újak nőttek, diadalmasak és retteneteseek. Mi lesz ennek

az új gigantomachiának vége, ki tudná és ki merné azt ma megmondani? Az ópium háboru és a bokszer lázadás leverése a maga igazi ábrázatában mutatta meg az ugynevezett európai keresztény kultúrának hőseit, akikből most már nem kér többé Kína, mint ahogy egykor Montezuma császár népe nem kért a fehér megváltókból, Cortez lovagjaiból és mint ahogy Koppány magyarjai nem kérték a Vencelinek térítéséből. De Kína a világ egyik legnagyobb birodalma és Ázsia napja

ma újra fölkelőben van, Európa pedig önmagával meghasonlottan, a saját hitében megrendülve, a maga vére hullása miatt elgyengülve nézi, hogy támad föl és mint támad ellene ez az Ázsia és mig szűkszavu táviratban jelentik Sanghai elesét, a Lloyd Georgeok és Chamberlainok kezében megremeg az újság és szemében felrémlik a jövő: amely az új Constantinus világralmának halálos ítéletét rejtegeti keleten és nyugaton, északon és délen egyaránt.

Lisszabon gránátfüz alatt.

A felkelő matrózok és a kormánycsapatok formális ütközetet vívtak.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Londonból jelentik: Lisszaboni jelentés szerint a kormánycsapatok tüzésége ma egész nap bombázta az oporatói felkelők kaszárnyáját. A fellázadt katonaság nagyszerűen kiépített lövészárkokat vont a laktanya köré, úgy hogy a gránátok azokban semmi kárt nem okoztak.

Egy lecsapódó gránát a postaépületet érte, 10 ember meghalt, 10 súlyosan megsebesült. Hírek vannak arról is, hogy a portugál hadiflotta néhány egységén is fellázadtak a matrózok, akik Lisszabon egyik külvárosába nyomultak, ahol rabolnak és fosztogatnak. A kereskedők bezárták üzleteiket, mert további zavargásoktól tartanak.

Ünnepi vacsora abban a teremben, ahol öt év előtt a bomba robbant.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Az Erzsébetvárosi Körben, ugyanabban a helyiségben, amelyben öt év előtt ismeretlenül maradt tettesek bombája 8 embert megölt, ma nagy ünnepi vacsora volt, amelyen hivatalosan is megpecsételték az Erzsébetvárosi Körnek a Kállay-Ripka-pártba való belépését.

A vacsorán Kállay Tibor nem jelent meg, a pártot Ugron Gábor, Déry Géza, Siegescu József, Ripka Ferenc és Márkus Jenő képviselték.

Ehrlich G. Gusztáv üdvözölte a megjelenteket, majd Ripka szólalt fel és megemlékezett azokról, akik áldozatul estek a megfertőzött lelkeknek. Ugron Gábor azt mondotta, hogy egész életében a liberálizmus és demokrácia híve volt.

Politikai körökben általános a meggyőződés, hogy a mai vacsora az egységes párt ugynevezett Kállay-frakciójának kiválását fogja maga után vonni.

Letartóztatták a pancsovai orvost, mert hamis orvosi bizonyítvánnyal elpalástolt egy gyilkosságot.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Pancsováról jelentik: Egész Bánátban nagy szenzációrt kellett, hogy a rendőrség letartóztatta a bresztováci községi orvost: dr. Arafelov Arzén orosz menekültet, akit azzal vádolnak, hogy pénzért hamis halotti bizonyítványt állított ki és azzal elpalástolt egy gyilkosságot. Az orvos ugyanis Gyurics Milivoj földbirtokosról olyan bizonyítványt állított ki, hogy alkoholmérgezés okozta halálát. Amikor Gyurics gyanus haláláról suttogni

kezdték a faluban, megindult a nyomozás és elrendelték a holttest exhumálását. A boncolás azután megállapította, hogy Gyuricsot egy fadoronggal agyonütötték.

Erre dr. Arafelov Arzént és az elhunyt fivérét, Gyurics Lyubomirt azonnal letartóztatták. Utóbbi bevallotta, hogy bátyjával együtt pálinka csempészéssel foglalkozott és egy ilyen csempészsutról hazatérve összeveszték és bátyját botjával agyonütötte.

Május elsején indul meg Szeged és Arad között a közvetlen vasúti forgalom.

Megalakult a Szeged-Csanádi Vasút Részvénytársaság.

(A Délmagyarország makói munkatársától.)
Tegnap alakult meg Budapesten a Szeged-Csanádi Vasút Rt., amely átvette az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak magyarországi vonalait. Az új részvénytársaság megalakulásával végképp megszűnik Magyarországon az Acsev. működése. Az új részvénytársaság fokozott erővel lát hozzá a régi Acsev. fejlesztéséhez és békenivóra való emeléséhez. A gördülő anyag kettéosztása révén visszkapott

motoros járműveket jókarba hozatja és modernizáltatja, mozdony- és vagonparkját kiegészíti és minden intézkedést megtesz, hogy május 1-én meginduljon a régóta várt közvetlen forgalom Szeged és Arad között.

Román részről már foganatosították az erre vonatkozó előmunkálatokat, magyar részről pedig most történnek meg a szükséges lépések. Elsősorban a határállomássá minősülő